

TEGOROCZNI LAUREACI "SREBRNEJ TABAKIERY ABRAHAMA"

W dniu 23 czerwca br. - po uroczystej mszy św. w Kościele Św. Michała Archaniola na Oksywiu odprawionej w intencji zmarłego 74 lata temu Antoniego Abrahama i po złożeniu kwiatów na jego grobie na cmentarzu przykościelnym - w Samorządowej Szkole Podstawowej nr 6 na Obłużu, prezes gdyńskiego oddziału Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego, dręch Paweł Śleziński, dokonał aktu wręczenia Medali Antoniego Abrahama - "Srebra Tabakiera Abrahama" tegorocznym laureatom, przyznanych przez Kapitułę Medalu w dniu 30 kwietnia. Medalem - będącym wyrazem szczególnego wyróżnienia i uznania za wybitne zasługi i osiągnięcia w działalności publicznej na rzecz Kaszubszczyzny i Regionu Pomorskiego wyróżnieni zostali: dręch Aleksander Arendt - wieloletni działacz kaszubski, współzałożyciel i pierwszy prezes Zrzeszenia Kaszubskiego, komendant TOW "Gryf Pomorski", Muzeum Miasta Gdyni - od 14 lat działające na rzecz zachowania od zapomnienia kultury kaszubskiej oraz dręch dr Stanisław Cygiert - wieloletni działacz kaszubski w Zarządzie Głównym i oddziale puckim ZKP.

Wręczenie medali poprzedziły laudacje, szczegółowo przedstawiające zasługi, za które Kapituła Medale przyznała. Treść tych laudacji zamieszczamy niżej.

Przy tej okazji należy przypomnieć, że Medal im. Antoniego Abrahama - "Srebra Tabakiera Abrahama" ustanowiony został Uchwałą Gdyńskiego Oddziału ZKP w dniu 23 czerwca 1993 roku, w 70. rocznicę śmierci Abrahama. Nadawany jest od 1994 roku. Medalem tym uhonorowano już wcześniej: ks. Hilarego Jastaka, miesięcznik społeczno-kulturalny "Pomerania" i Chór Męski "Dzwon Kaszubski" - w 1994 roku, Profesora Gerarda Labudę, poetę kaszubskiego Alojzego Nagla i Profesora Adona Stryzaka - w 1995 roku, a w 1996 - Miasto Gdynię.

W dalszej części "uroczystości abrahamowych" w szkole nr 6 na Obłużu wręczono legitymacje nowym członkom Zrzeszenia Gdyńskiego Oddziału oraz przeprowadzono promocję trzech nowowydanych książek: ks. Józefa Szarkowskiego, mgr. inż. Juliusza Kruszewskiego i mgr. inż. Romana Klebby. (Opinie o tych książkach zamieszczamy w tym numerze "Gdyskiej Klęki"). W czasie uroczystości występowały uczennice Samorządowej Szkoły Podstawowej nr 6 im. Antoniego Abrahama na Obłużu, szkoły, w której murach odbyły się opisane uroczystości.

E.S.

ALEKSANDER ARENDT

Aleksander Arendt urodził się 6 grudnia 1912 r. w Będargowie w dawnym powiecie morskim. Do szkoły Podstawowej uczęszczał w Kartuzach i Wejherowie. Maturę ukończył w Wejherowie w 1934 r. Po maturze został przyjęty do Szkoły Podchorążych Rezerwy Piechoty. W latach 1936-1938 odbył liczne ćwiczenia wojskowe, po których otrzymał dyplom podporucznika Wojska Polskiego. W latach 1935-1939 studiował na Uniwersytecie w Warszawie na Wydziale Prawa. W kwietniu 1939 r. został zmobilizowany do Grudziądza.

Kampanię wrześniową w 1939 r. odbył w rejonach Radomia, Kielc, Gór Świętokrzyskich, Lublina, Krasnego Stawu i Hrubisiewa. W październiku 1939 r. wrócił na Pomorze, gdzie od początku zaczął rozwijać działalność konspiracyjną. Był jednym z organizatorów powołania

MUZEUM MIASTA GDYNI

Muzeum Miasta Gdyni, jedna z najmłodszych placówek naukowych w mieście, sięga swą genezą lat trzydziestych. Inicjatorką utworzenia w Gdyni miejskiego muzeum była znana polska etnograf dr Janina Krajewska, która w marcu 1933 roku wystąpiła do ówczesnego Komisarza Rządu, Franciszka Sokoła. Proponowała utworzenie placówki muzealnej, której głównym celem miało być propagowanie historii regionu kaszubskiego oraz zbieranie zabytków kultury ludowej. Dzięki poparciu profesorów Uniwersytetu Poznańskiego i Muzeum Etnografii w Warszawie doprowadziła do utworzenia Muzeum w dniu 5 lipca 1936 r. Zgromadzone w latach trzydziestych zbiory zaginęły w czasie drugiej wojny światowej.

W latach siedemdziesiątych środowiska

Dr STANISŁAW CYGIERT

Dr nauk weterynaryjnych Stanisław Cygiert urodził się 21.08.1925 r. w Gołubiu Kaszubskim. Przez wiele lat był Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Pucku, a w latach 1977-1982 przebywał jako ekspert w Nigerii.

Do Zrzeszenia Kaszubskiego dr Cygiert wstąpił w styczniu 1957 r. Był przez wiele kadencji członkiem Zarządu Głównego, a obecnie jest reprezentantem Sądu Koleżeńskiego w Gdańsku.

Najbardziej aktywnie udzielał się jednak w puckim oddziale Zrzeszenia, w którym przez 16 lat pełnił funkcję prezesa, a obecnie jest wiceprezesem tegoż Oddziału. Z jego pomocą wykonano i poświęcono sztandar Oddziału, w bardzo niesprzyjającym do tego okresie. Wielkim osiągnięciem dr. Cygierta było zainicjowanie i przeprowadzenie pracom zawiązanym z wystawieniem w Pucku

Tajnej Organizacji Wojskowej "Gryf Kaszubski", przekształconej następnie w "Gryf Pomorski".

W ramach "Gryfa" nawiązał współpracę z okręgiem Armii Krajowej w Bydgoszczy.

W połowie 1943 roku został powołany przez Radę Naczelną "Gryfa" na Naczelnego Komendanta. W maju 1944 roku został aresztowany przez Gestapo. Wolność uzyskał podczas "Marszu Śmierci" w lutym 1945 roku i na krótko wraca do Gryfa Pomorskiego.

Po wojnie czynnie włączył się w organizowanie życia publicznego w województwie gdańskim. W latach 1945-1952 zajmował różne stanowiska, początkowo jako wicestarosta powiatu gdańskiego, następnie starosta powiatu kościerskiego i kierownik Samorządu Terytorialnego w Urzędzie Wojewódzkim. Przez 10 lat był zastępcą dyrektora Wojewódzkiego Zarządu Dróg Publicznych, a w latach 1965-1976 zajmował stanowisko zastępcy dyrektora Wojewódzkiego Zespołu Chorób Zakaźnych w Gdańsku.

Dręch Aleksander Arendt od najmłodszych lat brał czynny udział w życiu społecznym. W 1925 roku wstąpił do ZHP, gdzie sprawował w następnych latach prawie wszystkie funkcje. W latach 1930-1935 był Prezesem Kół Regionalnych w Kartuzach i Wejherowie, a w latach 1936-1939 Prezesem Stowarzyszenia Przyjaciół Pomorza oraz członkiem Polskiego Związku Zachodniego. W 1956 roku był współzałożycielem Zrzeszenia Kaszubskiego, a następnie przez 7 lat Prezesem Zarządu Głównego tego Zrzeszenia. Przez wiele lat piastował funkcje wiceprezesa Związku Byłych Więźniów Obozu Koncentracyjnego "Stutthof". Od 1964 roku przewodniczył Wojewódzkiej Komisji Upamiętnienia Miejsc Walki i Męczeństwa. Był też członkiem Komisji Badania Zbrodni Hitlerowskich w Polsce.

Za działalność podziemną w TOW "Gryf Pomorze" oraz za aktywną działalność zawodową i społeczną był wielokrotnie odznaczany przez władze państwowe i różne organizacje społeczne. Między innymi otrzymał Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Krzyż Partyzancki, Medal Zwycięstwa i Wolności, Medal Stołema, Złotą Oznakę PCK oraz dyplomy "Kawalera Uśmiechu", a także inne.

W kwietniu bieżącego roku Zarząd Oddziału Gdyńskiego ZKP przyznał Panu Arendtowi Medal im. Antoniego Abrahama - "Srebrna Tabakiera Abrahama" jako wyraz szczególnego uznania za wybitne zasługi i osiągnięcia w działalności publicznej na rzecz Kaszubszczyzny i Regionu Pomorskiego. ■

intelektualne Gdyni doprowadziły do uzyskania akceptacji Ministerstwa Kultury i Sztuki i powołania Muzeum Miasta Gdyni. Mając zgodę Ministerstwa, Prezydent Gdyni w dniu 6 stycznia 1983 r. podpisał zarządzenie o utworzeniu Muzeum Miasta Gdyni. W statucie określono zakres zadań, tj. gromadzenie i upowszechnianie dóbr kultury związanych z historią Gdyni, od czasów najdawniejszych do współczesności we wszystkich przejawach życia społeczno-gospodarczego i kulturalnego miasta.

Obecnie muzeum posiada ponad 45 tysięcy eksponatów, które dokumentują dzieje dawnej wsi kaszubskiej i obecnego miasta, etapy powstawania i pracy portu, instytucji, firm oraz osób związanych swą pracą i działalnością z Gdynią. Są wśród nich oryginalne fotografie, pocztówki, negatywy, akty prawne, korespondencja, zaproszenia, afisze, plakaty, a także przedmioty kultury materialnej, jak meble, odzież, narzędzia pracy, sztandary, tłoiki pieczętnicze, medale itp. Ponadto w zbiorach znajdują się obrazy, rysunki, grafiki, przedstawiające widoki Gdyni, krajobrazy morskie i portowe, stanowiące nierzadko cenne przekazy ikonograficzne do historii miasta. Ta wielka różnorodność eksponatów pozwala na organizowanie wystaw poświęconych dziejom miasta i ważnym wydarzeniom historycznym.

Obok systematycznego opracowywania zbiorów, muzeum prowadzi działalność wystawienniczą. Na przestrzeni 14 lat swego istnienia, muzeum zorganizowało ponad 110 wystaw czasowych. Przełomowym rokiem tej placówki był rok 1992. W lutym tego roku zaistniała pierwsza stała ekspozycja w Pawilonie Wystawowym, a w listopadzie - w Domku Abrahama. Szczególnie ta druga ekspozycja pt. "Antoni Abraham, Gdynia wieś" podkreśla kaszubski rodowód naszego miasta. W sieni zgromadzono zdjęcia i dokumenty nawiązujące do historii budynku i rodu Skwierczów. Natomiast w pokoiku, w którym mieszkał gościnnie i zmarł Antoni Abraham, urządzono izbę kaszubską.

Do najciekawszych wystaw w latach 1990-1995, poza wystawami stałymi, należy zaliczyć: "Gdynia lat trzydziestych w fotografii Henryka Poddebskiego", "Krajobrazy morskie i portowe", "Dary i zakupy w zbiorach Muzeum Miasta Gdyni" (z okazji 10-lecia muzeum), "Orzeł - znakiem Polaków", "Mój pierwszy elementarz - z dziejów szkolnictwa gdyńskiego", "Wacław Szczeblewski i Pomorska Szkoła Sztuk Pięknych w Gdyni", "Dawne na nowo odkrywane - Tatczeszna" i wiele innych.

W nawiązaniu do tradycji przedwojennego muzeum i od kilku lat bliskiej współpracy z Oddziałem Gdyńskim Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego, muzeum na siedemdziesiąte urodziny miasta

pomnika synowi ziemi puckiej - Antoniemu Abrahamowi.

Dr Stanisław Cygiert ma duże zasługi w szerzeniu idei ruchu kaszubskiego na Ziemi Puckiej. Jest zawsze obecny tam, gdzie może służyć Kaszubom. Był inicjatorem wielu przedsięwzięć związanych z rozwojem kultury kaszubskiej wśród młodzieży i dorosłych. Pisał i pisał nadal w różnych czasopiśmiech na temat Kaszubszczyzny. Rozpowszechnia wydawnictwa kaszubskie, sprzedając je osobiście w różnych okolicznościach i miejscach. Zasiada w wielu zespołach i komisjach, gdzie z troską pielęgnuje się rozwój Kaszubszczyzny. Jest człowiekiem bez reszty oddanym Kaszubom i Ziemi Kaszubsko-Pomorskiej.

Za swoją działalność publiczną na rzecz Kaszubszczyzny Zarząd Oddziału Gdyńskiego Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego w 1997 roku przyznał dr. Stanisławowi Cygiertowi Medal im. Antoniego Abrahama - "Srebrna Tabakiera Abrahama". ■

przygotowało wystawę pt. "Dawne na nowo odkrywane - Tatczeszna". Wystawa obrazuje kaszubskie korzenie Gdyni, a więc czas, kiedy była wsią rolniczo-rybacką. Zaprezentowano w niej ponad 300 eksponatów z terenu Kaszub północnych, wypożyczonych z muzeów etnograficznych: w Gdańsku-Oliwie, Kartuzach, Pucku, Bytowie i wziętych ze zbiorów własnych. Wystawie towarzyszył interesujący plakat i katalog. W czasie trwania ekspozycji odbyło się 6 odczytów poświęconych językowi, kulturze, historii i sprawom społecznym Kaszub. Ich referentami byli znawcy kaszubszczyzny, tacy jak: prof. Józef Borzyszkowski, f. Edward Bereza, red. Stanisław Janke, dr Aleksander Klemp, prof. Jerzy Samp i dr Olgierd Sochacki. Zarówno wystawa jak i wykłady cieszyły się szczególnym zainteresowaniem gdyńskiej społeczności, w tym również i młodzieży szkolnej.

Latem 1996 r. przez okres trzech miesięcy wystawa "Dawne na nowo odkrywane" była eksponowana w Muzeum Okręgowym w Bytomiu. Dzięki wpisom do pamiętnikowej kroniki wiadomo, że cieszyła się ona dużym zainteresowaniem mieszkańców i młodzieży bytomskiej. Zyskała także bardzo pozytywne recenzje miejscowej prasy.

W drugiej połowie czerwca wystawa kultury kaszubskiej gościnnie przebywała w Skansenie Etnograficznym w Molfsee k/Kilonii (Niemcy).

Jako wyraz uznania za wybitne zasługi Muzeum Miasta Gdyni na rzecz Kaszubszczyzny, Oddział Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego w Gdyni przyznał tej placówce Medal im. Antoniego Abrahama - "Srebrna Tabakiera Abrahama". ■

PROMOCJA NOWYCH KSIĄŻEK

W czasie "uroczystości abrahamowych" w dniu 23 czerwca w Samorządowej Szkole Podstawowej nr 6 im. Antoniego Abrahama w Gdyni - Obłuzu odbyła się promocja trzech wydanych niedawno książek autorstwa:

ks. Józefa Szarkowskiego **"Wychowawca Pokoleń"** (Wydawnictwo Pomerania, marzec 1997) - prezentacji dokonała Teresa Hoppe.

Juliusza Kruszewskiego **"Ku maszoperiom kaszubskim XXI wieku"** (Wydawnictwo Morskiego Instytutu Rybackiego) - prezentacji dokonała Profesor Aurelia Polańska;

Romana Klebby **"Naji Karno"** (Wydawnictwo CZEC, czerwiec 1997) - prezentacji dokonała Teresa Hoppe.

Podczas promocji była okazja dokonania zakupu promowanych książek i uzyskania autografów ich autorów.

Niżej podajemy opinie o wyżej wymienionych książkach.

Teresa Hoppe o książce

Józefa Szarkowskiego "WYCHOWAWCA POKOLEŃ"

W 70. rocznicę powstania miasta Gdyni została wydana książka ks. Józefa Szarkowskiego pt. "Wychowawca Pokoleń". Jest ona opowieścią o życiu i twórczym działaniu Autora, który głównie zajmował się nauczaniem i wychowywaniem młodzieży.

Pierwsze rozdziały zawierają opis dzieciństwa i młodości, które ks. Prałat spędził na wsi nieopodal Bydgoszczy, jeszcze za panowania Cesarza Wilhelma. Nauki zdobywał w Pelplinie i Chełmie, skąd już jako uformowany kapłan przybył i osiedlił się na stałe w Gdyni. Kolejne rozdziały książki ukazują pracę duszpasterską i katechetyczną, a także ówczesną atmosferę, jaka panowała w przedwojennej Gdyni.

Na szczególną uwagę zasługuje rozdział ukazujący gehennę duchowieństwa w czasie okupacji hitlerowskiej oraz przeżycia osobiste Autora w obozie koncentracyjnym w Stutthofie. Czasy powojenne zostały pokazane w sposób lakoniczny i nader powierzchowny.

Cennym dodatkiem, szczególnie dla katechetów i pedagogów, jest dział zatytułowany "Doświadczenia pedagoga". Jest on zbiorem wskazówek metodycznych mówiących o roli przekazu oraz umiejętności dotarcia do słuchaczy.

Całość jest napisana w sposób bardzo interesujący. Czyta się ją "jednym tchem", gdyż porywa czytelnika ciekawy bieg wydarzeń oraz piękna literacka forma przekazu. Prawie nie wyczuwa się tutaj ingerencji redaktora ks. Wiesława Drazka, który całość opracował na podstawie opowiadań i nagrań kasetowych. Książka zawiera zdjęcia ze zbioru osobistego Ks. Prefekta, kopie listów, które otrzymywał Autor od swoich wychowanków, a także chronologiczny wykaz różnych publikacji ks. Józefa Szarkowskiego.

Książkę wydała "Pomerania" - miesięcznik społeczno-kulturalny Zarządu Głównego Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego w Gdyni, ze środków Urzędu Miasta Gdyni i Radia Eska Nord.

Profesor Aurelia Polańska o książce Juliusza Kruszewskiego "KU MASZOPERIOM KASZUBSKIM XXI WIEKU"

W historycznej sztafecie pokoleń rybaków bardzo ciekawym doświadczeniem były maszoperie kaszubskie. One ułatwiały organizację pracy i podział wyników połowów. Stabilizowały warunki życia i wspomagały pracę zespołową. Tamto doświadczenie można wykorzystać współcześnie dla rozwoju rybołówstwa bałtyckiego.

W ostatniej dekadzie XX wieku zaczął się w Polsce nowy okres dziejów. Wprowadza się ustrój gospodarki rynkowej. Odrzucono zasady socjalizmu, które okazały się bardziej niszczące dla ludzi, niż zasady gospodarki rynkowej. Jednakże gospodarka rynkowa obok zalet ma szereg wad. Trzeba wiele mądrości, by wykorzystać jej zalety i obronić się przed negatywnymi wpływami.

Nie jest prawdą to, że tylko współczesnym rybakom jest bardzo trudno żyć i pracować. Każde pokolenie miało problemy, którym albo stawiało czoło, albo ich nie podejmowało i słabło. Te problemy opisuje Autor tej książki, Juliusz Kruszewski. Przedstawia fakty z przeszłości, byśmy lepiej rozumieli naszą teraźniejszość. Dlatego warto przeczytać książkę Juliusza Kruszewskiego, by dowiedzieć się o tym, jak było dawniej i co Autor proponuje na dziś, aby nie było lęku o przyszłość. Warto ją także przeczytać po to, by dopisać ciekawy i nowy rozdział o rybakach bałtyckich na przełomie wieków i w początkach XXI wieku.

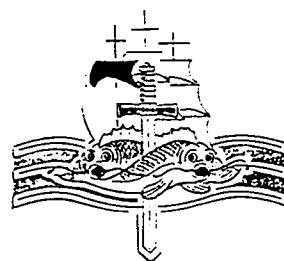
Autor opisuje w książce historię i sytuację dawnego i współczesnego rybołówstwa uprawianego przez Kaszubów na Bałtyku. Obrazuje liczbę i rozmieszczenia rybaków, łodzi, sprzętu. Szczególnie swoją uwagę koncentruje na okresie od połowy XIX wieku do końca XX wieku. Jednakże w wielu miejscach pisze o zjawiskach w okresie średniowiecza. Studiowanie tekstu jest zajęciem pasjonującym. Autor zebrał bardzo wiele informacji z różnorodnych źródeł, rzetelnie je opracował i interesująco opisał. Przedstawia fakty obiektywnie i wnikliwie.

Teresa Hoppe o książce Romana Klebby "NAJI KARNO"

Książka "Naji Karno" jest zbiorem dokumentów, reportaży i luźnych zapisków, związanych z powstaniem i 40-letnim okresem działalności Gdynskiego Oddziału Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego. Powstała ona na bazie materiałów kompletowanych na przestrzeni dziesiątków lat i skrzętnie przechowywanych przez czołowych gdynskich społeczników. Autor - Roman Klebba nadał jej dosyć osobliwą formę, osadzając ją w kontekście wydarzeń historycznych na Wybrzeżu, pokazanych poprzez pryzmat przeżyć osobistych. Książka ujmuje dosyć szeroko zagadnienia ruchu społecznego na Kaszubach. Ukazuje sylwetki osób znanych i oddanych sprawie Kaszub i Pomorza. Dzięki niej poznajemy np. budowniczych Domu Kaszubskiego, atmosferę niektórych spotkań, podczas których podejmowano ważne decyzje, a nawet sytuację zawodową i rodzinną obecnych działaczy Gdynskiego Oddziału ZKP.

Książka jest bogato ilustrowana rycinami i grafikami, osobiście wykonywanymi przez Autora książki. Wspaniałym uzupełnieniem tekstów jest stosownie dobrana poezja kaszubska, która podkreśla lub ubarwia treść opisywanych wydarzeń. Taki sposób przekazu powoduje, że książka nie jest nudnym zapisem, lecz barwną opowieścią 40 lat działania Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego w Gdyni i na Pomorzu. Jednym mankamentem tej pozycji jest fragmentaryczność opisu niektórych wydarzeń.

Książka powstała staraniem Gdynskiego Oddziału ZKP i przy pomocy finansowej Rady Miasta Gdyni. Wydawcą jest Oficyna "Czec" z Gdańska.

"KU MASZOPERIOM...."

Przekonująco uzasadnia tezę, że zorganizowanie się współczesnych rybaków bałtyckich w maszoperie ułatwi im życie w warunkach gospodarki rynkowej. Tę myśl wyraża tytuł książki.

Rybacy kaszubscy byli obecni w 1000-letniej historii Polski. Zasiadali tereny nadmorskie i uprawiali morze. Tworzyli kulturę i ukształtowali ciekawe obyczaje. Dzisiaj ich obecność i praca jest pewnie bardziej cenna niż dawniej. Mamy bowiem dziś bardzo długą granicę morską, narodową strefę połowów na Bałtyku i piękne plaże nadmorskie przyciągające ludzi na wypoczynek i dla wzmacniania zdrowia.

Książka "Ku maszoperiom kaszubskim XXI wieku" zachęca rybaków do zespołowej, dobrze zorganizowanej pracy, umożliwiającej im i ich rodzinom godne życie.

Od redakcji "GK". Tekst ten jest przedrukiem znacznego fragmentu recenzji prof. dr hab. A. Polańskiej dotyczącej książki J. Kruszeńskiego, przygotowanej dla wydawcy - Morskiego Instytutu Rybackiego. Stanowi ona jednocześnie "Przedmowę" tej książki. Przedruku dokonano za zgodą autorów, recenzji i książki.

W 10 ROCZNICĘ POBYTU JANA PAWŁA II W GDYNI

11 czerwca, dokładnie w 10 rocznicę pobytu Jana Pawła II w Gdyni, z inicjatywy Gdynińskiego Oddziału Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego została odprawiona msza św. konselebrwana pod przewodnictwem księdza prałata Edmunda Wierzbowskiego. Podczas mszy św. wierni z gdynińskich parafii dziękowali Bogu za pobyt Ojca Świętego w Gdyni w 1987 roku oraz za posługę apostołską podczas ostatniej pielgrzymki w naszej Ojczyźnie. W homilii ksiądz Prałat nawiązał do nauczania papieskiego, kładąc akcent na motto: "Nie lękajcie się", które widniało również przed dziesięcioma laty na Skwerze Kościuszki. Msza św. zakończyła się uroczystym "Te Deum", po odśpiewaniu którego uformowała się procesja, która najpierw na chwilę zatrzymała się przy pomniku Jana Pawła II na placu przy kościele przy ul. Świętojańskiej, gdzie złożono kwiaty i odśpiewano "Barke", po czym nastąpił przemarsz na Skwer Kościuszki do tablicy pamiątkowej.

Przy tablicy upamiętniającej pobyt Ojca Świętego w Gdyni chór Stella Maris z kościoła O O Redemptorystów wykonał pieśni religijne i patriotyczne, a następnie pani Profesor Aurelia Polańska z Klubu Inteligencji Katolickiej przypomniała najpiękniejsze fragmenty z homilii Ojca Świętego wygłoszonej do ludzi morza i Pomorza przed 10 laty na Skwerze Kościuszki. Po złożeniu wiązanek kwiatów i wspólnej modlitwie wierni rozeszli się do domów.

W uroczystości wzięły udział poczty sztandarowe ze Stella Maris oraz oddziałów ZKP w Gdyni, Wejherowie i Rumi.

Teresa Hoppe

50 LAT ZRZESZENIA RYBAKÓW MORSKICH

Już w 1945 roku, po przejściu frontu wyzwajającego polskie Wybrzeże spod okupacji hitlerowskiej, podjęte zostały połowy ryb morskich. Także na Ziemiach Odzyskanych połowy morskie rozpoczęli rybacy niemieccy, którzy złowione ryby dostarczali na potrzeby wojska radzieckiego. Wiosną 1946 roku, na całym przedwojennym polskim wybrzeżu prowadzono wśród rybaków agitację osiedlania się na wybrzeżu Ziemi Odzyskanych. W wyniku tego nie mała liczba kaszubskich rybaków podjęła pracę w rybołówstwie na odzyskanym Wybrzeżu. Jednocześnie w portach i osadach rybackich, dla wspólnego reprezentowania swoich interesów, organizowano komórki związku rybaków. Datą powstania dzisiejszego Zrzeszenia Rybaków Morskich - wówczas Związku Rybaków Morskich - jest dzień 15 maja 1947 roku. Obecną nazwę - Zrzeszenie Rybaków Morskich - przyjęto dopiero w 1954 roku.

Głównymi celami powołanego Związku Zrzeszenia było: zrzeszenia wszystkich rybaków w jednej organizacji zawodowej, obrona i popieranie interesów gospodarczych, kulturalnych i oświatowych swych członków, szkolenie młodych rybaków, współpraca z władzami i instytucjami dla rozwoju polskiego rybołówstwa morskiego.

Już w latach 1946-1947 Związek obejmował wzdłuż Wybrzeża 31 Oddziałów, w którym organizowano świetlice, domy rybaka, stacje zaopatrzenia w paliwo i sieciarnie. Oddział związku w Helu, najbardziej aktywny w owym czasie, zorganizował spółdzielnię zdr. zbudował lecznicę wyposażając ją w podstawowy sprzęt medyczny. Utworzony Bank Rybaków Morskich, z siedzibą w Gdyni, umożliwiał finansowanie dynamicznie rozwijającego się rybołówstwa. Zrzeszenie negocjowało w imieniu rybaków ceny i warunki realizacji dostaw ryb w ramach umów kontraktowych, zawieranych z ugrupowanymi przedsiębiorstwami rybackimi i Centralą Rybną.

W ostatnich latach, w procesie przekształceń gospodarczych w kraju, Zrzeszenie Rybaków Morskich zmieniło zakres działalności. Po przejściu na wolno rynkowe zasady zagospodarowywania połowów, zanikły umowy kontraktacyjne, a z nimi powiązania z odbiorcami surowca rybnego. Przekształcenia gospodarcze i w ich ramach przejście floty PP i UR-ów i Spółdzielni Rybackich przez rybaków, wpłynęły na zgrupowanie się rybaków z Środkowego i Zachodniego Wybrzeża w organizację pn. Stowarzyszenia Armatorów Rybackich oraz Zrzeszenia Rybaków Zalewu Szczecińskiego, Kamieńskiego i Jeziora Dąbie, z którymi ściśle ZRM współpracuje.

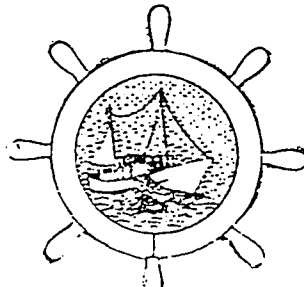
Aktualnie Zrzeszenie Rybaków Morskich zrzesza około 400 rybaków Wschodniego Wybrzeża, od Ustki do Piasków, a także wiernych swej organizacji członków z części Zachodniej. W ich imieniu Zrzeszenie występuje z propozycjami, wnioskami oraz opiniami dotyczącymi głównie zasad i warunków uprawiania rybołówstwa morskiego.

Środowiska członków Zrzeszenia nurtują, a wręcz niepokoją, zachodzące trendy zmian w branży rybnej. Wyrażane są obawy o podstawy bytu szeregu rybaków uprawiających swój zawód na łodziach i małych kutrach, obserwujących działalność tzw. "przedsiębiorczych", którzy agresywnie odławiają zasoby rybne, niekiedy z bezpośrednią szkodą dla mniejszych, użytkowników wód. Z ogromnym niepokojem przyjmowane są także zapowiedzi wejścia rybołówstwa do Unii Europejskiej, z oczekiwaniem na zderzenie z kolejnymi "przedsiębiorczymi" z państw Unii.

Zrzeszenie Rybaków Morskich na przestrzeni półwiecznej działalności charakteryzowało się zaangażowaną działalnością jego działaczy społecznych, takich jak: Pierwszego prezesa Jana Hermana - 10 lat prezesowania, Edwarda Michalika - długoletniego wiceprezesa, inż. Henryka Proszowskiego - sekretarza Zarządu Głównego pierwszej dekady działalności, Władysława Wójcika - kolejnego przez 26 lat prezesa, członków Zarządu - Augustyna Necla, Leona Budzisz, Edmunda Budzisz, Jana Myślisza, Wacława Bugajskiego, Franciszka Piechockiego, Klemensa Kohnke, Augustyna Schomburga, Antoniego Boike, Mikołaja Chryściuka, Gerarda Budzisz, Teodora Konkela, Piotra Strzegowskiego, Leona Maciuszenko, Antoniego Długiego, Stanisława Iwana, Stanisława Rychcika. Niektórzy z nich to gdynianie.

Siedzibą Zarządu Głównego Zrzeszenia Rybaków Morskich jest Gdynia. Obecnym jego prezesem jest Mirosław Busz z Gdyni, a prezesami poprzednich dwóch kadencji byli: Ignacy Netzel i Jerzy Budzisz - obaj z Władysławowa.

Stefan Richert

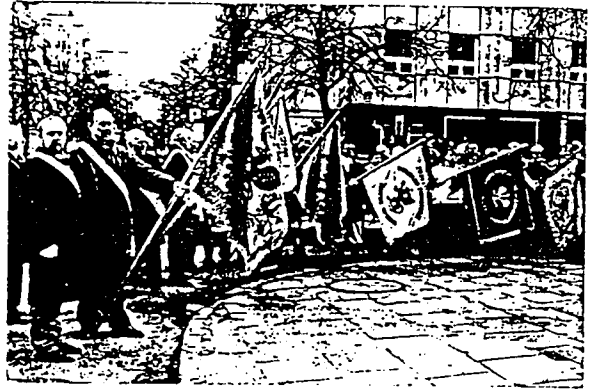
"NORDA" OBCHODZIŁA 40-LECIE ZRZESZENIA

Członkowie północnych Oddziałów Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego w dniu 19 kwietnia br. obchodzili w Gdyni jubileusz 40-lecia powołania Zrzeszenia Kaszubskiego, pod hasłem "40 lat Kaszë bsczi Jednotë. Uroczystość zorganizowała Rada Oddziałów Północnych ZKP, tzw. "NORDA". Oddział gdyński ZKP, jako członek Rady, był współorganizatorem tego jubileuszu.

Obchody rozpoczęły się mszą świętą w intencji Zrzeszenia w Kościele OO Redemptorystów. Głównym celebrantem był o. Józef Krok, przy współudziale ks. Zenona Piepki, ks. Edmunda Skierki, ks. Gerarda Kaczyńskiego i ks. Grzegorza Milocha. Okolicznościową homilię po kaszubsku wygłosił ks. Piepka. Mszę św. uświetnił Chór Męski "Dzwon Kaszubski", który na początku nabożeństwa odśpiewał "Bogurodnicę". Kościół wypełnili licznie przybyli przedstawiciele Partów i stowarzyszeń oraz zaproszeni goście. Obecnych było 12 pocztów sztandarowych, w tym ze wszystkich stanic z Kaszub Północnych, od Gdyni do Lęborka.

Po mszy św. uformował się pochód z orkiestrą Stoczni Gdynińskiej i pocztami sztandarowymi na czele, który przemaszerował do budynku YMCA przy ul. Derdowskiego. W budynku YMCA (wówczas Młodzieżowy Dom Kultury) 28 października 1956 roku powołano Zrzeszenie Kaszubskie. Tam, po odśpiewaniu hymnu państwowego, nastąpiło odsłonięcie i poświęcenie - umieszczonej na ścianie zewnętrznej - tablicy (dłuta Witolda Bobrowskiego z Głodnicy) upamiętniającej to wydarzenie. Aktu odsłonięcia tablicy dokonali: wiceprezydent Miasta Gdyni Henryk Majkowski, wiceprezes Zarządu Głównego ZKP Kazimierz Kleina i współzałożyciel Zrzeszenia Kaszubskiego w 1956 roku Henryk Łukowicz. Tablicę poświęcił o. Józef Krok. Po złożeniu wiązanek kwiatów pod tablicą głos zabrał Aleksander Arendt - współzałożyciel Zrzeszenia Kaszubskiego i jego pierwszy prezes oraz Bernard Hinz sekretarz Rady Oddziałów Północnych ZKP. Uroczystość przy tablicy zakończono odśpiewaniem hymnu kaszubskiego.

Następnie pochód, w szyku jak poprzednio ale prowadzony z tego miejsca przez oddział konny gdyńskiej Straży Miejskiej, udał się ulicą Świętojańską do Teatru Miejskiego, gdzie odbyła się oficjalna uroczystość. Spotkaniu w Teatrze przewodniczył Kazimierz Klawiter, członek władz "Nordy". Po wprowadzeniu sztandarów ZKP i przywitaniu distinguished

gości - w tym seniorów - założycieli Zrzeszenia Kaszubskiego Aleksandra Arendta, Henryka Łukowicza i Zygmunta Milczewskiego - referat okolicznościowy wygłosił Bernard Hinz. Następnie przemawiali: wiceprezes Zarządu Głównego ZKP Kazimierz Kleina, prezydent Miasta Gdyni Franciszka Cegielska, prezydent Wejherowa Jerzy Budnik oraz członek Zarządu Głównego ZKP Donald Tusk. Po tych wystąpieniach, K. Kleina - w imieniu Zarządu Głównego ZKP - wyróżnił Srebrnymi Medalami 40-lecia ZKP Zarząd Miasta Gdyni, Morski Instytut Rybacki w Gdyni i Muzeum Ziemi Puckiej, przekazując je na ręce prezydent Franciszki Cegielskiej, dyrektora MIR Profesora Zygmunta Polańskiego i Dyrektora Muzeum Elżbiety Lewandowskiej. Poza tym Medalami 40-lecia uhonorowani zostali: Paweł Śleziński - prezes oddziału gdyńskiego ZKP, Teresa Hoppe - wiceprezes tego oddziału oraz Aleksander Celarek z oddziału włodysławowskiego ZKP. Tę część oficjalną uroczystości zakończono podziękowaniami skierowanymi do sponsorów, którzy wsparli tę uroczystość: do władz samorządowych gmin północnych oraz do Adama Dampka - właściciela sklepów ADMIR, Tadeusza Mazurka - właściciela restauracji gdyńskich, Elżbiety Tutkowskiej - właścicielki piekarni oraz Teresy Hoppe - właścicielki Przedsiębiorstwa Usług Ogrodniczych "Malwa".

Drugą część oficjalnych uroczystości wypełniły występy artystyczne, w czasie których wokaliści Maria Dębkowska - sopran i Wojciech Parchem - tenor, przy akompaniamencie Wisławy Frankowskiej - fortepian, śpiewali pieśni kaszubskie, a Zbigniew Jankowski - aktor Teatru Miejskiego - recytował poezję kaszubską.

Na zakończenie, w foyer teatru odbył się poczęstunek złożony z potraw kaszubskich, urozmaicony występami kabaretu Zbigniewa Jankowskiego i Jarosława Kroplewskiego oraz zespołu "Koleczkowanie".

WSZYTKO O KLĚCE (I)

Okazją do wydawania kwartalnego biuletynu mającego informować członków naszego oddziału o pracach i inicjatywach zarządu gdyńskiego oddziału było 40-lecie Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego. Pomysłodawcą utworzenia pisma był Eugeniusz Stanek. On też przejął odpowiedzialność, jako członek zarządu, za cykliczne przygotowanie materiału oraz wydawanie kolejnych numerów. On był też projektodawcą tytułu pisma, który brzmiał "Gdinskô KlĚka". Tytuł ten został bezkonkurencyjnie przyjęty przez Zarząd, ponieważ te dwa słowa w pełni odpowiadały temu, czemu służyć ma nasze pismo, a nade wszystko ma ono kaszubskie brzmienie.

Nam "miastowym" słowo "klĚka" nie jest obce z uwagi na to, że przez długie lata zachowała lub wdrożyła je nam "Pomerania", która pod tym tytułem prowadzi dział zajmujący się tym, co się dzieje w oddziałach ZKP, a także informuje czytelników o wydarzeniach w naszych miastach i wsiach. "KlĚka" jest też informacyjnym wycinkiem telewizyjnej audycji kaszubskiej "Rôdnô zemia". "KlĚka" była też kaszubskim pismem ostatnich lat międzywojennych wydawanym w Wejherowie, tj. od roku 1937 do wiosny 1939 r. jako dwutygodnik.

Na wsiach "klĚkã" nazywa się dzisiaj kartkę z sołeckim ogłoszeniem zwołującym mieszkańców wsi na zebranie lub podającą informacje i rozporządzenia gminne i sołeckie. Kartka ta przekazywana jest obiegiem od domu do domu, od gbuza do gbuza. Dawniej kartkę tę noszono na specjalnej krzywej lasce, czasem nieco rzeźbionej wykonanej na ogół z korzenia lub gałęzi jałowca (jiglinczy). To właśnie ta laska jałowcowa będąca atrybutem władzy sołeckiej nazywała się "klĚkã", a nie ta kartka. Tak się więc stało, że tej laski zaniechano, ale to czysto kaszubskie stare słowo w szerokim znaczeniu pozostało.

Gdy przypomnimy sobie starą legendę, która odpowiada o tym, jak nastąpiła mowa kaszubska, to "KlĚka" jest z pewnością jednym z tych słów, jakie zostały dla przemądrzałych Kaszubów, potem jak wszystkie inne narody zdążyły wybrać dla siebie zestawy słów dla swoich języków ze zbioru milionów, jakie dla ludzi przygotowała pan Bóg. Słowa "KlĚka", i jemu podobne, nie mają ani Polacy ani Niemcy, Ruscy, ani inne narody. Tego słowa nie znali też starożytni Grecy i Rzymianie. Oni wybierając słowa do swoich języków nie zauważyli "klĚki", bo brali w pośpiechu, byle więcej i byle co. Tak więc "klĚka" jest niepodzielną własnością Kaszubów daną wprost od Pana Boga. Tak należy nie tylko mniemać, lecz wierzyć.

O wielorakim znaczeniu wyrazu "klĚka" w mowie kaszubskiej dowiemy się w kolejnym numerze "Gdinskij KlĚki".

Roman Klebba

GDINSKÔ KLĚKA

BIULETYN GDYŃSKIEGO ODDZIAŁU ZRZESZENIA KASZUBSKO-POMORSKIEGO · Kwartal III (3) 1997

ZRZESZENIE KASZUBSKO-POMORSKIE w obliczu wyborów do Sejmu

UCHWAŁA

Zarządu Głównego Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego
z 5 kwietnia 1997 r.

1. Zgodnie z oczekiwaniami społeczności kaszubsko-pomorskiej, członków i władz Zrzeszenia zbliżające się wybory parlamentarne powinny przyczynić się do wzmocnienia pozycji S jako czynnika prawodawczego, zawiadującego w taki sposób dobrem wspólnym, który przynosi największy pożytek ogółowi obywateli i państwa.

Wielki przełom zapoczątkowany w sierpniu 1980 roku, w którym mieszkańcy Kaszub i Pomorza mieli znaczny udział, przyniósł Polsce w 1989 r. niepodległość i ustrój oparty na demokracji, wolnościach obywatelskich i gospodarce rynkowej - z poszanowaniem tradycji, ładu moralnego i godności każdego człowieka. Nie wszystkie szanse zostały wykorzystane. ZKP widzi potrzebę dalszych reform, a w szczególności głębszej decentralizacji kraju.

Powodowani doświadczeniem i roztropnością oraz mając na względzie zasady ordynacji wyborczej rezygnujemy z wystawiania własnych list kandydatów w wyborach do Sejmu.

Jesteśmy gotowi współpracować w czasie kampanii wyborczej z ludźmi i środowiskami, które z szacunkiem odnoszą się do wartości drogiej Kaszubom i Pomorzanom, które wspierają kaszubsko-pomorską tradycję, tożsamość oraz odrębność kulturową. Bliscy nam będą również wszyscy ci, dla których priorytetem jest umacnianie samorządu terytorialnego poprzez budowę dużych i silnych województw samorządowych - regionów.

2. Najwłaściwszym sposobem uczestniczenia ZKP w wyborach będzie wspieranie konkretnych ludzi na listach tych ugrupowań, które w największym stopniu gwarantują realizację programu Zrzeszenia. Kandydatów oceniać będziemy pod kątem naszych celów programowych, a także wartości i idei ważnych dla społeczności kaszubsko-pomorskiej, szczególnie tych, które źródło mają w chrześcijaństwie.

3. Rekomendacji Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego poszczególnym członkom udzielać będzie Prezydium ZG ZKP, po zasięgnięciu opinii w oddziałach terenowych. Pod uwagę będą brane m.in. dotychczasowe wyniki kandydatów w wyborach parlamentarnych i samorządowych, pozycja w macierzystych środowiskach, aktywność w ZKP, fachowość, osiągnięcia zawodowe, zakorzenienie w społeczności kaszubsko-pomorskiej. Rekomendowani przez nas kandydaci będą mieli prawo przy swoich nazwiskach na liście wyborczej umieścić nazwę naszej organizacji.

4. Mając na uwadze zwartość naszej wspólnoty, powagę sytuacji, wyzwania, przed którymi stoi zrzeszeniowa organizacja oraz potrzebę zachowania jej autorytetu, apelujemy do wszystkich członków o aktywny udział w wyborach, zgodnie z indywidualnymi poglądami politycznymi i programem ZKP. Oddziały ZKP i żadne inne struktury nie będą uczestniczyły w komitetach wyborczych partii i organizacji społeczno-politycznych.

KOMUNIKATY

WYSTAWA I ODCZYT W MUZEUM MIASTA GDYNI

W okresie od 7 lutego do 20 maja Muzeum Miasta Gdyni, w pawilonie przy ul. Waszyngtona, eksponowało wystawę pt. "Obrazki z gdyńskiego letniska". Z okazji tej wystawy Muzeum zorganizowało dwa odczyty: Pana Profesora Andrzeja Januszajtisa - "Kąpieliska morskie Zatoki Gdańskiej - rys historyczny" (25 kwietnia) oraz Pana Profesora Józefa Borzyszkowskiego - "Kaszubskie i gdyńskie kontrasty a rzeczywistość" (16 maja).

UCZENNICE SAMORZĄDOWEJ SZKOŁY PODSTAWOWEJ IM. ANTONIEGO ABRAHAMA NR 6 W KONKURSACH KASZUBSKICH

Izabela Borkowska - uczennica klasy IVa w konkursie pt. "Legenda i baśń kaszubskie" - który odbył się 15 maja br. w Samorządowej Szkole Podstawowej nr 44 w Gdyni - opowiadała baśń Franciszka Sędzickiego "Diabelski interes".

Małgorzata Kujawa - uczennica klasy VIIc 25 maja br. w rejonowych eliminacjach poezji i prozy kaszubskiej "Rodnô Mowa" w Redzie, za recytację wiersza Alojzego Nagła "Wejherowskim biurokratom" i poezji Jana Karnowskiego "O rebôku Czôrlinscim", uzyskała wyróżnienie jury konkursu.

KASZUBSKIE NAZWY NOWYCH ULIC W WIELKIM KACKU

Rada Miasta Gdyni, uchwała z dnia 28 maja br., nadała nowym ulicom gdyńskim w Wielkim Kacu następujące kaszubskie nazwy zaproponowane przez Komisję Statutową: ul. Krosniat, ul. Borówca i ul. Remusa.

NUMER 6 "WIADOMOŚCI GDYŃSKICH"

Czerwcowy numer "Wiadomości Gdyńskich" nawiązuje przede wszystkim do tradycyjnych obchodów Święta Morza. Jest też w nim wiele elementów kaszubskich. Są tam więc artykuły o Gdyni jako mieście portowym, odnoszące się do historycznego okresu poprzedzającego budowę portu oraz do jego obecnej formy organizacyjnej. Na uwagę zasługują także artykuły o duszpasterstwie ludzi morza, a także o roli, jaką w dziejach dzisiejszej Polski odegrała ludność Ziemi Kaszubsko-Pomorskiej. Znajduje się tam część II artykułu pt. "Szkuty rewskie a Gdynia". Numer ten, zgodnie z wcześniejszymi ustaleniami (patrz "Z życia gdyńskiego oddziału..."), zawiera również omówienie treści biuletynu "Gdinskô Kleka" z II kwartału br. oraz przedruk artykułu Teresy Hojny na temat pobytu papieża Jana Pawła II w Gdyni w 1987 roku.

Interesowanych tym numerem "Wiadomości Gdyńskich" informujemy, że można go nabyć już we wszystkich kioskach Gdyni oraz, jak wcześniej informowaliśmy, także w Gdyńskim Centrum Organizacji Pozarządowych przy ul. 3 Maja 27, w księgarni MPiK przy ul. Świętojańskiej 68 oraz w Zakładzie Fotograficznym Pana Gerarda Waleszkowskiego, przy ul. 10 Lutego 2.

JUBILEUSZ 50-LECIA ZRZESZENIA RYBAKÓW MORSKICH

20 czerwca Zrzeszenie Rybaków Morskich obchodziło 50 lat swego istnienia. Uroczystości jubileuszowe odbyły się w siedzibie Morskiego Instytutu Rybackiego przy ul. Kołłątaja 1. "Gdinskô Kleka" życzy JUBILATCE dalszych wielu lat owocnej działalności w obronie interesów polskich rybaków bałtyckich.

KONGRES POMORSKI

21 czerwca w Gdańsku nastąpiła inauguracja Kongresu Pomorskiego, który rozpoczął się o godz. 10.30 mszą świętą w Katedrze Oliwskiej, koncelebrowaną przez Metropolitę i Biskupów pomorskich. Natomiast o godz. 16.00 w siedzibie Wojewody i Sejmiku Gdańskiego odbyło się I Forum Kongresowe pt. "Pomorze, nasza mała ojczyzna, wobec wyzwań przyszłości". Organizatorami Kongresu Pomorskiego są: Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie, Kujawsko-Pomorskie Towarzystwo Kulturalne, Polsko-Niemieckie Towarzystwo "Europa Regionum", Towarzystwo Miłośników Ziemi Tczewskiej, Towarzystwo Miłośników Borów

Tucholskich, Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Darłowskiej, Toruńskie Towarzystwo Kultury oraz Związek Przyjaciół Pomorza. Zamknięcie Kongresu Pomorskiego nastąpi za rok, w Szczecinie.

KASZUBSKI SPŁYW KAJAKOWY "ŚLADAMI REMUSA"

W dniach 12-20 lipca odbędzie się XII Kaszubski Spływ Kajakowy "Śladami Remusa". Jego organizatorami są: Klub Turystyczny ZKP "Wanoznik", Stowarzyszenie Kajakowe "Wodniak" i redakcja "Pomeranii". przy współudziale oddziałów ZKP w Stęszycy, Chmielnie i Kościerzynie. Trasa spływu obejmować będzie część kółka jezior raduńskich, od Stęszycy do Ostrzyc, skąd kajaki przewiezione zostaną do Skorzewa Młyna. Dalej trasa prowadzić będzie rzeką Raknicą, Graniczną, Trzebiochą. Spływ skończy się w Grzybowskim Młynie. Spływowi towarzyszyć będą turyści piesi oraz rowerowi. Dokładniejszy opis tras spływu oraz warunków uczestnictwa znaleźć można w kwietniowo-majowym numerze "Pomeranii" (4/5, 1997).

WANOGA NA KOŁACH STRĄDEM BOŁTU

Klub Turystyczny ZKP "Wanoznik" czyni starania o zorganizowanie VII rajdu kajakarskiego wzdłuż gdańskiego wybrzeża Bałtyku. Rajd przewiduje się w dniach 2-9 sierpnia, na trasie od Helu do Leby, z biwakami w Jastarni, Widowie k/Karwi, Starbieniu i w Żarnowskiej.

GOŚCIE Z FRYZJI

W dniach 18-25 czerwca Zrzeszince goszczą rodziny fryzyjskie w ramach wymiany między grupami etnicznymi.

PIELGRZYMKA ŁODZIAMI DO PUCKA

W dniu 29 czerwca odbędzie się tradycyjna pielgrzymka łodziowa rybaków i ich rodzin z Kuźnicy i innych miejscowości Półwyspu Helskiego do Pucka na odpust św. Piotra i Pawła.

GDZIE MOŻNA NABYĆ "GDINSKĄ KLEKĘ" I "POMERANIĘ"?

"Gdinską Klekę", można nabyć bezpłatnie, a odpłatnie "Pomeranie", w Muzeum Miasta Gdyni przy ul. Starowiejskiej 30 ("Domek Abrahama"), w czasie otwarcia tej placówki oraz w czasie dyżurów Zarządu Oddziału Gdyńskiego ZKP.

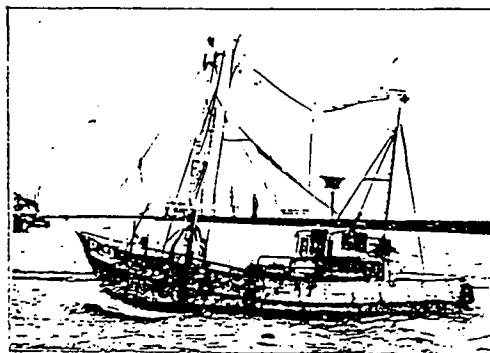
PROŚBA O LISTY

Zespół redakcyjny "Gdinskiej Kleki" zwraca się do jej czytelników z prośbą o nadsyłanie opinii i uwag na temat tego pisma oraz o propozycje i materiały, które można by wykorzystać przy jego redagowaniu. Pozwoliłoby to wspólnie, przy Waszej pomocy, je tworzyć i doskonalić.

PROŚBA O SKŁADKI CZŁONKOWSKIE

Zarząd prosi członków gdyńskiego oddziału ZKP o uregulowanie swoich składek członkowskich bieżących i zaległych, które za 1997 rok wynoszą nadal 20 zł, a dla emerytów, rencistów, żołnierzy służby czynnej, studentów i uczniów - 10 zł. Składki można wpłacać bezpośrednio na ręce skarbnika w czasie czwartkowych dyżurów Zarządu w siedzibie Muzeum Miasta Gdyni lub na konto Oddziału w PKO BP I O/ Gdynia w 10201853-2596-270-1-111, z dopiskiem "składka za rok...".

E.S.

Z ŻYCIA GDYŃSKIEGO ZRZESZENIA W II KWARTALE 1997

Realizując wolę członków, Zarząd opracował i uchwalił regulamin funkcjonowania Klubów Oddziału w dzielnicach Gdyni. Jako pierwszy, powołany Uchwałą Zarządu rozpoczął działalność 10 grudnia ubr. w organizację Klub w Wielkim Kacku. Jego pierwszym przewodniczącym wybrano drecha Edwarda Barzowskiego.

Biorąc pod uwagę potrzeby Zespołu Pieśni i Tańca "Gdynia" oraz Chóru Męskiego "Dzwon Kaszubski", będących pod patronatem naszego Oddziału, złożono w Zarządzie Miasta wnioski o przyznanie dla nich tzw. grantów w kwocie odpowiednio 14500 i 5000 zł. Z ostatnich informacji otrzymanych z Urzędu Miasta dowiadujemy się, że akceptację uzyskał tylko wniosek ZPiT "Gdynia".

Na Kiermaszu Turystycznym Gmin Kaszubskich, który odbył się w dniach 4-6 kwietnia na terenie WTC, Oddział nasz był reprezentowany przez hafciarki z Klubu "ROZETA" i rzeźbiarza drecha Edwarda Jastrzębskiego z Babich Dołów.

Gdyniński Zarząd ZKP wyasygnował kwotę 50 zł jako wkład Oddziału w ufundowanie sztandaru Oddziału ZKP w Jastarni.

19 kwietnia Jednota Partów Nordowych obchodziła jubileusz 40-lecia powołania w Gdyni Zrzeszenia Kaszubskiego. Oddział Gdyniński, jako współorganizator tej uroczystości, aktywnie uczestniczył w przygotowaniu programu i udanej jego realizacji. Relację z tej uroczystości zamieszczamy w tym numerze.

30 kwietnia Kapituła Medalu "SREBRNA TABAKIERA ANTONIEGO ABRAHAMA", po rozpatrzeniu wniosków Zarządów Oddziałów z Gdyni i Pucka, przyznała 3 kolejne Medale im. Antoniego Abrahama. Uhonorowanymi, spośród wielu kandydatów zostali: Aleksander Arendt, Muzeum Miasta Gdyni oraz Stanisław Cygier. Laudacje dotyczące wyróżnionych przedstawiamy na stronie 1 i 2 tego numeru.

Tradycyjnie 3 maja, w dniu Święta Narodowego, Klub Oddziału w Wielkim Kacku pod przewodnictwem członka Zarządu - Adama Witta, zorganizował przy Źródle Marii kaszubską "majówkę". Rozpoczęła się ona o godz. 16.00 Nabożeństwem Majowym, któremu oprawę zapewniła orkiestra dęta z Nowego Dworu Wejherowskiego. Po nabożeństwie uczniowie z Samorządowej Szkoły Podstawowej nr 20 przedstawili sceny z życia i śmierci św. Wojciecha. Dr Henryk Rietz zapoznał zebranych z historią Wielkiego Kacka. W czasie "majówki" nowym członkiem ZKP z Klubu w Wielkim Kacku: St. Borskiemu, J. Kselinke, T. Jasińskiemu, M. Szulcowi oraz T. Zornowi Prezes Gdynińskiego Oddziału wręczył Zwinieleniem "majówki" była - trwająca do późnych godzin - zabawa ludowa. Do tańca przygrywały Zespoły "Manana" oraz rodziny Wandtików.

W dniu 8 maja Zarząd Gdynińskiego Oddziału ZKP i Redaktor Naczelny pisma społeczno-kulturalnego "Wiadomości Gdynskie", Pan Ronald Laniecki zawarli porozumienie, według którego czasopismo to zamieszczać będzie na swoich łamach omówienia materiałów i przedruk wybranych artykułów zawartych w biuletynie kwartalnym Oddziału "Gdinsko Kleka". W dalszej perspektywie przewiduje się zamieszczanie "Gdinskiej Kleki" w "Wiadomościach Gdynskich" jako wkładki.

W dniu 11.06 o godz. 18.00, tj. w 10 rocznicę wizyty w Gdyni Papieża Jana Pawła II, Oddział przy współpracy Klubu Inteligencji Katolickiej, Gdynińskiego Komitetu "Solidarność" oraz Prałata ks. Edmunda Wierzbowskiego, zorganizował mszę św. dziękczynną w Kościele p/w Najświętszej Marii Panny. Po mszy św. jej uczestnicy złożyli wianki kwiatów pod tablicą w Alei Zjednoczenia upamiętniającą wizytę Papieża w Gdyni.

Jak co roku, w dniu 23.06, w kolejną rocznicę śmierci Antoniego Abrahama, Oddział zorganizował uroczystości poświęcone temu wielkiemu Kaszubie, których finałem jest wręczenie laureatom przyznanych medali "SREBRNA TABAKIERA ANTONIEGO ABRAHAMA". Program tej uroczystości oraz związanych z nią imprez towarzyszących zamieszczamy w innym miejscu "Gdinskiej Kleki".

Zarząd Oddziału w II kwartale przyjął w swoje szeregi nowych członków. Aktywność Oddziału i jego Zarządu w pracy na rzecz Miasta i środowiska zyskuje Zrzeszeniu sympatyków i co cieszy - nowych aktywnych członków.

W dniu 23 maja odbyło się posiedzenie Komitetu Budowy Pomnika Antoniego Abrahama, w którym - oprócz jego członków - uczestniczył projektodawca pomnika, artysta, rzeźbiarz Stanisław Szwechowicz. W czasie tego spotkania ustalono kosztorys budowy, omówiono sprawy związane ze staraniami o środki finansowe oraz opracowano harmonogram budowy.

Przedstawiciele Zarządu Oddziału odwiedzili członków - seniorów Gdynińskiego ZKP - Pana Henryka Łukowicza (23 maja) i Panią Martę Schuttenberg (2 czerwca) - z okazji ich urodzin.

Zarząd Oddziału ZKP w Gdyni w nawiązaniu do podjętej w dniu 3 kwietnia 1997 roku uchwały, zachęca swoich członków do głosowania w najbliższych wyborach do parlamentu na kandydatów z listy "Akcji Wyborczej 'Solidarność'".

W II kwartale odbyło się 10 posiedzeń członków Zarządu Gdynińskiego Oddziału, w czasie których dominowały sprawy związane z przygotowaniem organizowanych uroczystości i imprez oraz związane z podejmowaniem decyzji w sprawach bieżących.

W.P.

PROGRAM PRACY NA III KWARTAŁ 1997

- Ze względu na okres urlopowy praca Zarządu w III kwartale koncentrować się będzie na sprawach bieżących Oddziału oraz na wspomaganiu Zarządu Miasta w organizacji letnich imprez miejskich.
- W sprawach wewnętrznych Oddziału Zarządu planuje: przeprowadzenie rozmów z członkami nieaktywnymi, powołanie kolejnego Klubu Oddziału oraz udział w imprezach organizowanych przez Oddziały Północne.
- Zarząd Oddziału i zespół redakcyjny "Gdinskiej Kleki" życzy członkom i sympatykom Oddziału wspaniałej pogody w letnim odpoczynku, by po wakacjach z nowymi siłami podjęli czekające Oddział zadania.

W.P.

JAN TREPCZYK

HEJ, MORZE, MORZE!

Hej, morze, morze, lubotné morze.
Gdzie twoje grance, gdzie twój kunię?
Skądka ta twoja wiałosc się bierze,
Czyż nam dół na strąd swój dunc?

Hej, morze, morze! Na twoich wałach
Zybje sa czółen z dółka,
A wiat: z briza tón spiewé niese
O cwardi prócé ręboka.

Hej, morze, morze! Tě nasze morze!
Czemu się zybiesz, wcyg dęrsisz?
Dłóczę róz sztormem na nós się gorzisz.
To znów tak pészna gładą skłisz?

O, naj: morze! Tě jes nóm chęcza,
Kol ce le mieszkac, chcemé zęc.
Czē jes nóm glada, czē wałé rēcza,
Kol ce na wasze wórt je bęc.

Hej, morze, morze! Zybjące morze!
Na twoich wałach naji mól.
Głęboka bródzā bót po ce orze.
Zdzinac za ce nóm nie mdze zól.

Adres Oddziału Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego w Gdyni:
ul. Starowiejska 30, 81-356 Gdynia (siedziba Muzeum Miasta Gdyni),

Dyżury Zarządu Oddziału:
w każdy I i III czwartek miesiąca w godz. 18-20 (w lecie 19-21) w siedzibie Muzeum Miasta Gdyni.

Telefon: 21-90-73 (tylko w czasie dyżurów Zarządu)

Konto Bankowe Oddziału Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego w Gdyni:
PKO BP IO/Gdynia 10201853-2596-270-1-111

GDINSKŌ KLĚKA

BIULETYN GDYŃSKIEGO ODDZIAŁU ZRZESZENIA KASZUBSKO-POMORSKIEGO - Kwiecień 1997

Redaguje zespół:
Roman Klebba, Władysław Pranga,
Eugeniusz Stanek

Kontakt z zespołem redakcyjnym:
w czasie dyżurów Zarządu Gdynińskiego Oddziału ZK-P